

KUNSTMAAND AMELAND 2026

DE VERPLAATSTE TIJD

LEVEN IN OVERDRACHT

Nico Ruijter & BUNK Brouwer GRM

EEN RUIMTELIJKE INSTALLATIE

De Verplaatste Tijd

Leven in Overdracht

Nico Ruijter & BUNK Brouwer GRM

Cultureel Museum Ameland · Nes
Kunstmaand Ameland · november 2026
Thema: Tijdloos

Niet alles blijft.
Niet alles verdwijnt.
Wat wordt doorgegeven, leeft verder.

CURATORIALE TEKST

Een landschap van overdracht

De Verplaatste Tijd is een ruimtelijke installatie over wat mensen ontvangen, achterlaten, verliezen, bewaren en doorgeven. De bezoeker beweegt door een landschap van Beeldvormen, objecten, sporen, licht, geluid en stilte. Niet als een rechte route, maar als een geheugen: beelden keren terug, veranderen, verdwijnen en verschijnen opnieuw.

Mens en BUNK Brouwer GRM ontmoeten elkaar in dezelfde beweging. Nico brengt herinnering, materiaal, keuze en intentie. Het generatieve rekenmodel verplaatst die elementen naar nieuwe Beeldvormen. Zo onderzoekt het werk niet alleen wat wordt overgedragen, maar ook waar makerschap begint - en wie het voortzet.

De bezoeker staat niet vóór het werk. Hij beweegt erdoorheen.

WAAROM IK DIT MAAK

Ik maakte De Verplaatste Tijd omdat ik op mijn zesenzeventigste scherper voel dat niemand bij zichzelf begint. Wat ik denk, maak en doorgeef, bestaat uit wat anderen mij hebben aangereikt: mensen, werk, verlies, liefde en tijd.

Ik werk met EPS, hout, staal, textiel, verf, beelden en woorden. Mijn handen bouwen wat eerst alleen als gedachte bestond.

Ik koos voor een generatief rekenmodel omdat overdracht nooit een kopie is. Het ontvangt bestaande sporen, herschikt ze en geeft ze in een nieuwe gedaante terug. Maar iedere richting, selectie en uiteindelijke vorm vraagt mijn beslissing.

De installatie is geen antwoord. Zij probeert zichtbaar te maken wat door een mens heen gaat voordat het aan een ander wordt doorgegeven.

Nico Ruijter tijdens het maakproces, 2026

I

DREMPEL

De installatie begint nog vóór iemand werkelijk binnen is.

BEELDVORM / OBJECT

Het is tijd.

Op de fiets van BUNK wordt een alledaags voorwerp een betekenisdrager. Beweging wordt boodschap; de voorbijganger wordt bezoeker.

DE EERSTE DREMPEL

Niemand heeft gevraagd om geboren te worden.

II

OORSPRONG

Overdracht begint voordat iemand zelf kan kiezen.

BEELDVORM / OBJECT

Ontstaan en terugkeer

De foetus verbeeldt het begin. Aarde verwijst naar oorsprong én terugkeer. De gebroken schop kan graven, planten, blootleggen of begraven.

MENS · BEELD · OVERDRACHT

Werkelijkheid wordt niet vervangen. Zij wordt opnieuw geordend.

III

SPOREN

Geen mens is aanwezig. Zijn sporen wel.

PLAATS ALS HERINNERING

Een bestaande plek wordt door water een andere werkelijkheid.

ACHTERGELATEN I

Toegang · vertrek · tijd · weggegooid.

ACHTERGELATEN II

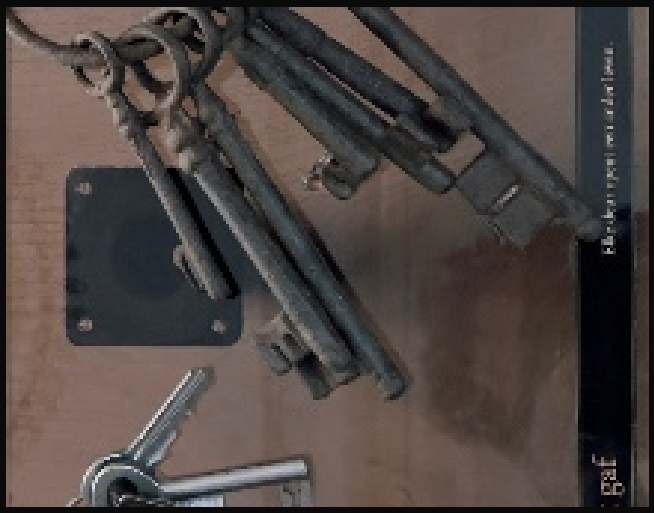

Geloof · vóórbestaan · herinnering · rest.

Een spoor is klein.
De afwezigheid eromheen is groot.

Zeven transparante platen verschijnen verspreid door de installatie — niet als keurige reeks, maar als toevallig teruggevonden resten.

DE GALERIE VAN OVERDRACHT

Voedsel, samenzijn, herinnering en zorg: nabijheid als archief.

ECHO'S

Overdracht is ook verlies, oorlog en wat daarvan achterblijft.

BEELDVORM / OBJECT

Wat onder ons blijft

Ooit droegen deze stenen namen. Later droegen zij de kerk. De tijd maakte ze onleesbaar. Mensen brachten de namen terug.

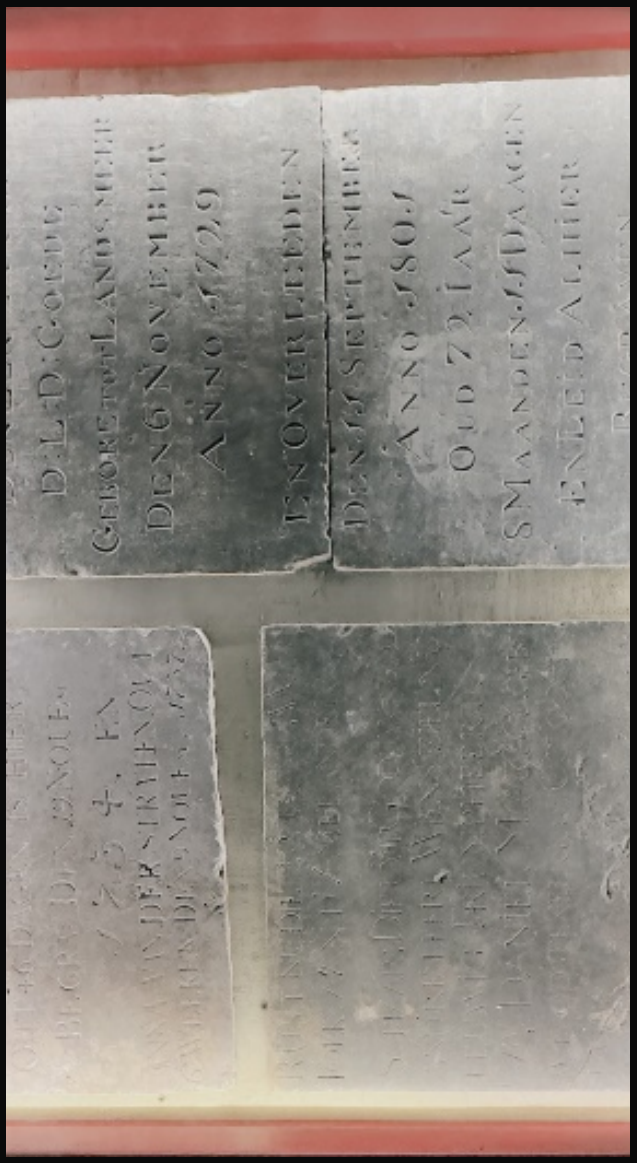

IV

TIJD

Bij het openen van de deur verandert kijken in aanraken.

BEELDVORM / OBJECT

De hand

Wie binnengaat, geeft de installatie letterlijk een hand. Overdracht begint als lichamelijk contact.

DE VERPLAATSTE PIJL

Ooit wees hij ergens anders heen. Nu wijst hij een route door de tijd.

HET HUNEBED

Steen behoort tot de oudste menselijke dragers van herinnering.

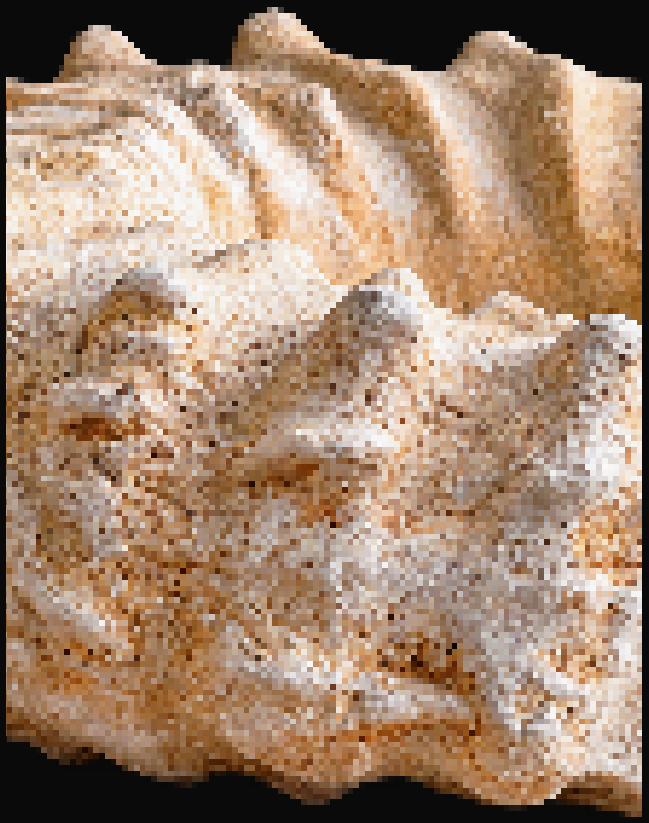

VÓÓRBESTAAN

De ammoniet bewaart beweging in steen. Wat was, wat is en wat komt, leeft tijdloos voort.

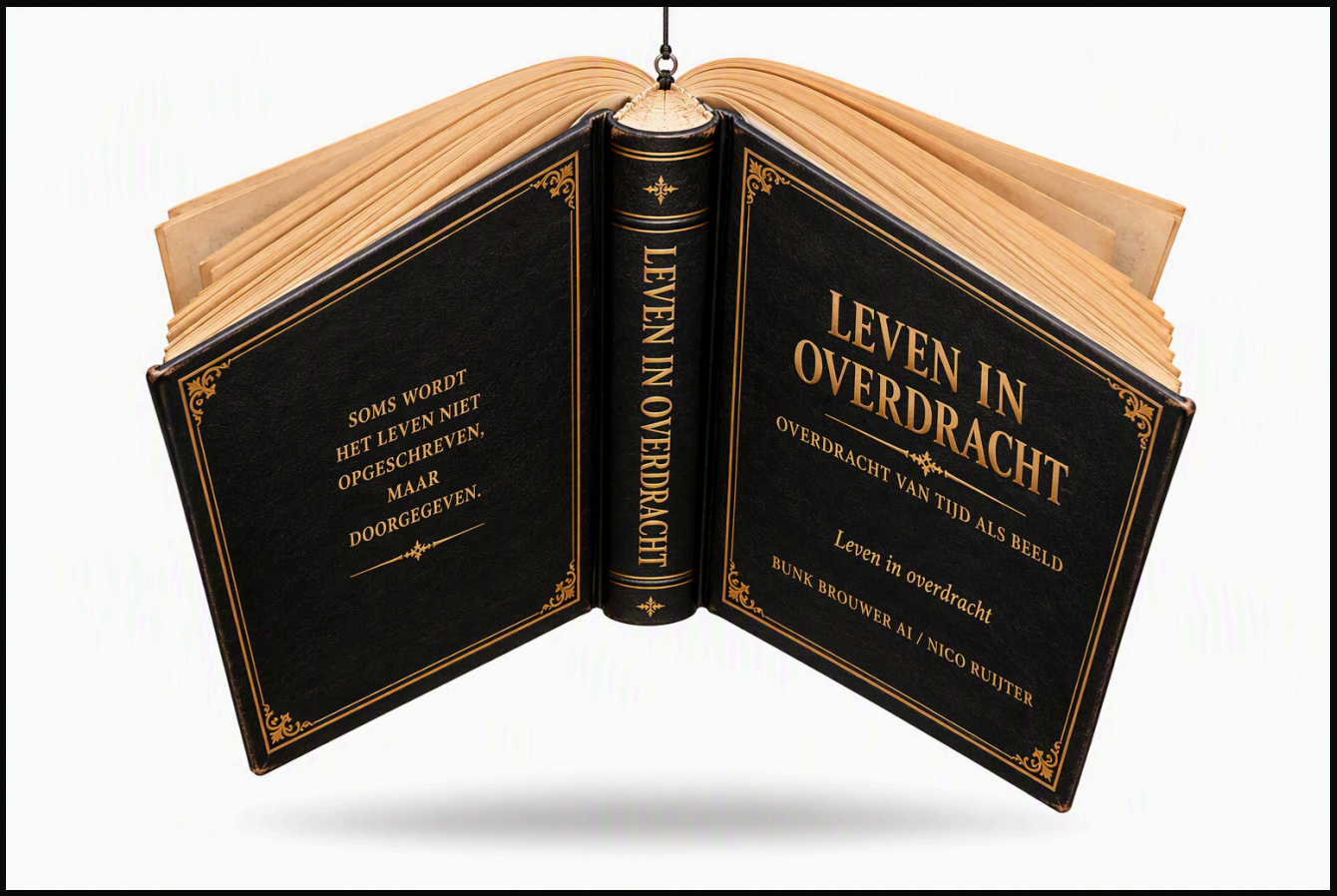

LEVEN IN OVERDRACHT

Steen draagt door te blijven. Het boek draagt doordat het gelezen kan worden. Tussen beide bevindt zich de mens.

BEELDVORM / OBJECT

De slinger

Waar andere onderdelen over tijd spreken, gebeurt tijd hier werkelijk. Iedere beweging herhaalt de vorige — maar op een ander moment.

Wat beweegt, verandert.
Wat terugkeert, is nooit helemaal hetzelfde.

Twaalf beeldzijden.
Geen vast gezichtspunt.

De grote dubbelzijdige Beeldvormen hangen als zware steen, maar dragen een verhaal dat blijft bewegen. De bezoeker loopt erlangs, ertussen en eromheen. Niet alleen de bezoeker verplaatst zich — ook de tijd.

BEELDVORM

Aanwezigheid wordt tijd; tijd wordt afwezigheid.

BEELDVORM

Wat eindigt, wordt doorgegeven.

BEELDVORM

De mens als klein teken in een grotere duur.

BEELDVORM

Een nieuw leven rust in handen die al veel tijd dragen.

VOOR EN NA

Loslaten, verdergaan, terugkijken.

SCHEIDSLIJN

Waar tijd zich scheidt, raakt verleden de toekomst.

AFWEZIGHEID

Een stoel, een horizon, een figuur: aanwezigheid blijft als ruimte achter.

BEELDVORM / OBJECT

De Geëxplodeerde Ananas

Dit schilderij ontstond jaren vóór BUNK. Vorm, beweging en energie waren al aanwezig. Misschien begint overdracht eerder dan wij denken.

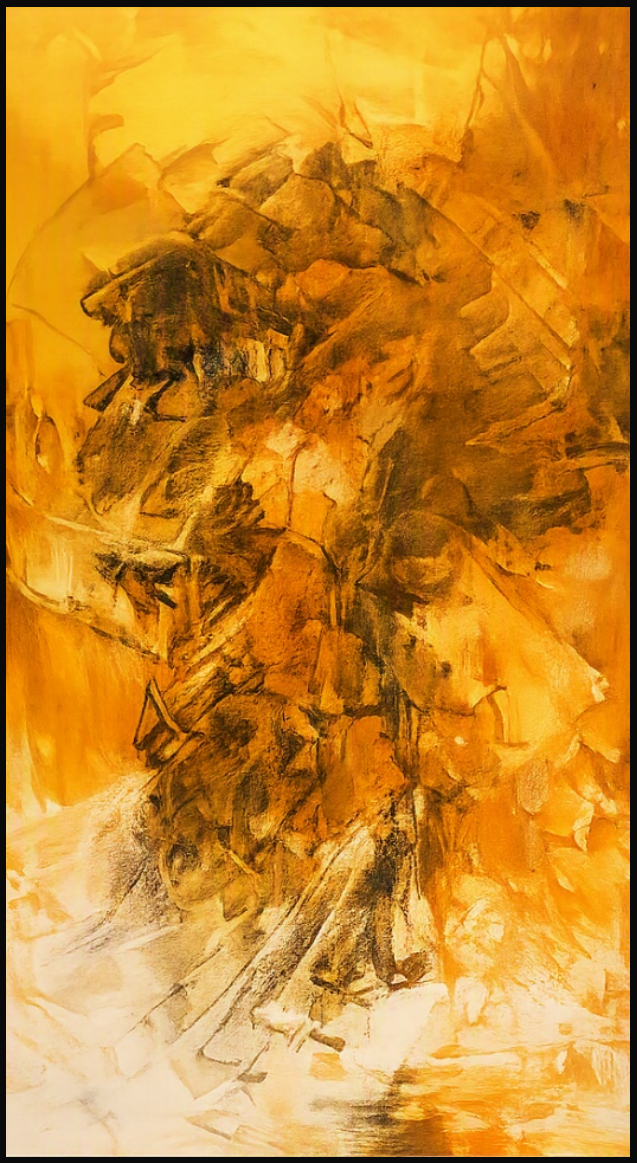

WACHTEN · LEREN

Waar vertrek en blijven elkaar raken. Waar een eerste toon al in de aanraking ontstaat.

SCHARNIER

BREUK

Niet alles wat wij ontvangen verdient voortzetting. Sommige erfenissen dragen zorg; andere dragen angst, zwijgen of schade.

Overdracht is daarom geen vanzelfsprekend doorgeven. Zij vraagt om onderscheid: wat bewaren wij, wat veranderen wij, en wat laten wij bewust eindigen?

Juist in die breuk ontstaat verantwoordelijkheid.

NIET ALLES HOEFT VOORT TE LEVEN.

Soms is onderbreken de meest verantwoordelijke vorm van overdracht.

V

OVERDRACHT

Na het kijken wordt de bezoeker gevraagd zelf positie te kiezen.

EZEL VAN OVERDRACHT

Wat geven mensen tijdens hun leven
allemaal aan elkaar door?

Kies uit de acht Beeldvormen het beeld
dat voor **u** het sterkst over die overdracht gaat.

Plaats uw keuze op de ezel.

DE EZEL VAN OVERDRACHT

Kiezen is geen oordeel. Kiezen is deelnemen.

KEUZE

Ieder gekozen beeld verplaatst de betekenis van het geheel.

DE SCHEIDSLIJN VAN TIJD

Aan weerszijden van het licht ligt het onbekende.

De mens staat niet buiten de grens, maar precies erin. Elke stap naar voren verplaatst wat verleden heet en opent wat nog geen naam heeft.

Tijd scheidt niet alleen. Zij laat ook doorgang toe.

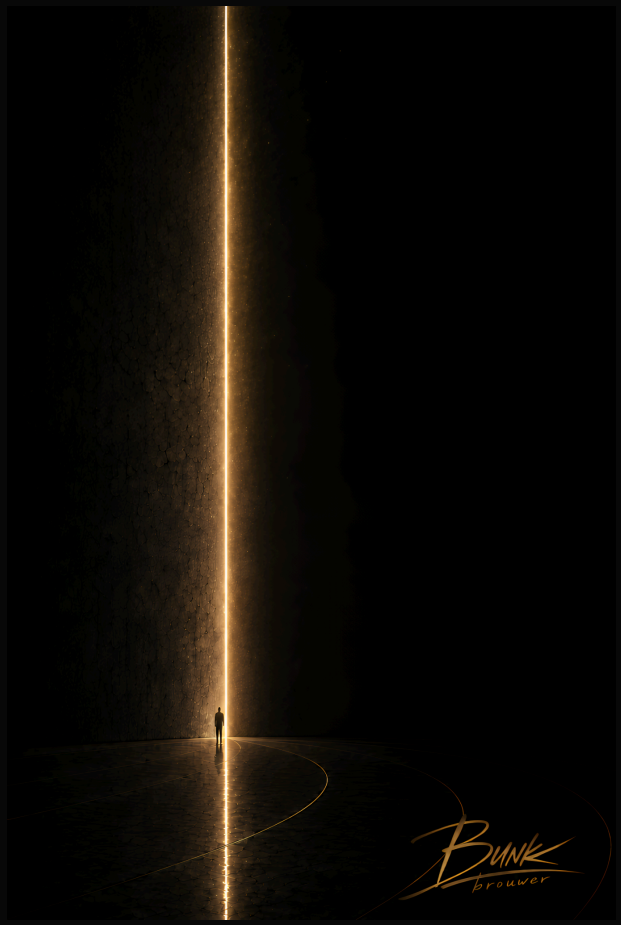

DE VERPLAATSTE STEM

Ooit stond deze preekstoel aan de oostzijde van de oude kerkruimte.

Later kreeg hij zijn huidige plaats.

Eeuwenlang werd vanaf deze preekstoel gesproken. De stemmen verdwenen. De overdracht bleef.

DE VERPLAATSTE STEM

De stemmen verdwenen. De overdracht bleef.

DE VERPLAATSTE STEEN

Zelfs steen wordt ooit stof. Overdracht niet.

BOVEN DE LAATSTE STEEN

Wolken gaan. Mensen verdwijnen. Wat wij doorgeven, blijft werkzaam.

NABIJHEID

Zorg wordt een vorm van tijd. Liefde wordt een spoor dat verdergaat.

VORMEN VAN HETZELFDE

Zes gestalten staan naast elkaar.
Hun kleur verschilt, hun stilte niet.

Wat wordt doorgegeven, verschijnt nooit opnieuw in precies dezelfde vorm. Het ontvangt een ander lichaam, een andere tijd, een andere betekenis.

Overdracht is geen kopie. Zij bewaart door te veranderen.

BUNK
Brouwer

BEELDVORM

DE LANGE OVERSTEEK

Niemand loopt werkelijk als eerste.
Iedere stap rust in een ouder spoor.

De horizon wijkt, terwijl de stoet verdergaat. Ieder draagt iets mee dat voor hem begon en na hem een andere richting zal kiezen.

Zo wordt tijd geen afstand, maar een beweging die mensen samen dragen.

BUNK
brouwer

BEELDVORM

WAT TUSSEN ONS BLIJFT

Een leven ligt tussen twee blikken.

Wat ooit werd ontvangen, keert terug als herkenning, zorg en vergeving. De handen raken elkaar niet om de tijd vast te houden.

Zij raken elkaar om haar door te geven.

Bunk
brouwer

BEELDVORM

DE TOON DIE VERDERGAAT

De speler staat alleen, maar zijn toon niet.

De muziek trekt door de straat, raakt onbekenden en verdwijnt in herinneringen die de maker nooit zal kennen. Wat wordt gehoord, wordt even van een ander.

Zo verplaatst muziek de tijd zonder haar vast te houden.

Bunk
brouwer

WAT ZIJ VAN ONS ONTVANGEN

Zij kijken naar hetzelfde licht, maar zullen een andere wereld binnengaan.

Wat wij nalaten, wordt hun begin: onze verhalen, onze fouten en onze mogelijkheden.

Overdracht is ook verantwoordelijkheid voor een toekomst die wij zelf niet zullen bewonen.

BEELDVORM

WAT NIET WORDT DOORGEGEVEN

De kleding blijft.
De drager ontbreekt.

Rollen, verwachtingen en beloften lopen verder, ook wanneer niemand ze nog volledig past.

In deze lege lichamen verschijnt de vraag: wat nemen wij over - en wat laten wij bewust achter?

BEELDVORM

DE EERSTE OVERDRACHT

Nog voor een kind woorden kent, ontvangt het warmte, angst, herinnering en hoop.

De eerste overdracht is geen verhaal, maar een gebaar: een lichaam dat een ander lichaam beschut.

Wat beschermt, geeft ook door.

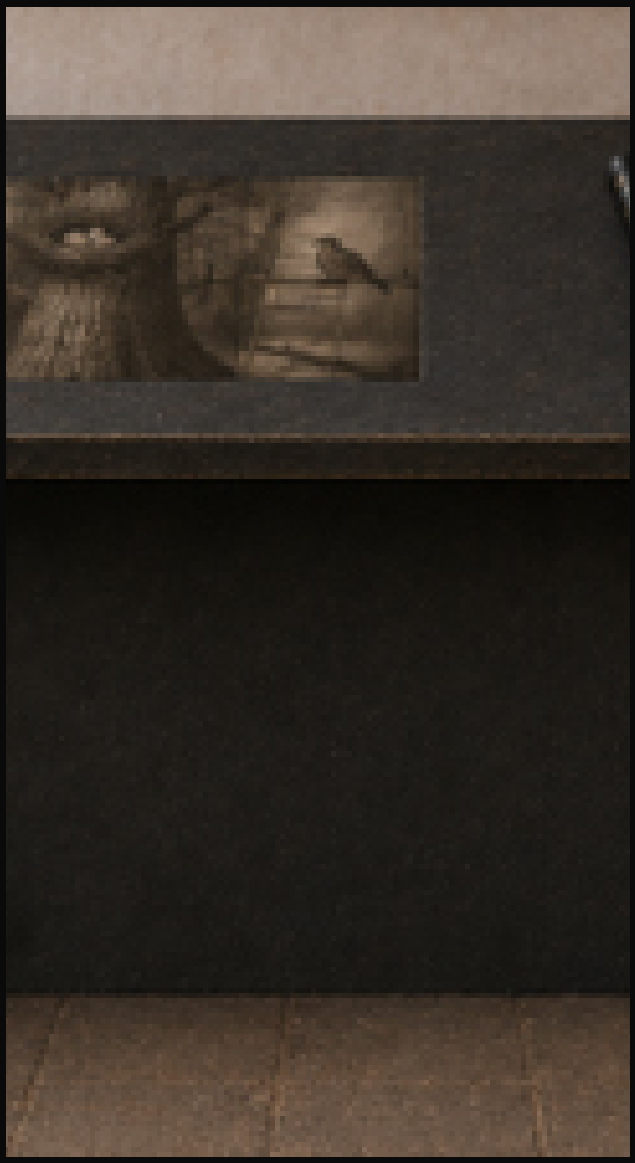

BEELDVORM / OBJECT

De Tafel van Overdracht

De tafel vraagt om een kleine handeling: een gedachte, tekening, woord of spoor voor iemand die men nooit zal ontmoeten.

TUSSEN ONS DE TIJD

Afzender en ontvanger hoeven elkaar nooit te ontmoeten.

Niemand begint alleen.
Niemand verdwijnt geheel.
Wij dragen elkaar door de tijd.

DE VOLGENDE

Laat hier iets achter voor iemand die je nooit zult ontmoeten.

Waar wij voorbijgaan

De straat bewaart wat niemand vasthoudt.
Voetstappen verdwijnen, maar hun richting blijft.

Achter hem liggen huizen vol geleefde tijd.
Voor hem opent zich een licht
dat nog geen herinnering is.

Misschien bestaat overdracht juist hier:
in het ogenblik waarop iemand stilstaat,
ziet wat hem heeft gevormd
en toch verder moet.

Wat achterblijft, wijst soms de weg.

VI

REST

Wat verloren lijkt, kan door iemand anders opnieuw worden gevonden.

BEELDVORM / OBJECT

Uiteindelijk

Aan het einde blijft bijna niets over: een woord, een donkere drager, het besef dat tijd geen bezit is.

WEGGEGOOID

Boeken verdwijnen. Namen worden vergeten. Zelfs wat niemand wilde bewaren, laat een spoor achter.

WAT IS UW OVERDRACHT?

De vraag verlaat samen met de bezoeker de ruimte.

Twee makers.
Eén beweging.

Nico Ruijter brengt herinnering, levenservaring, materiaal, twijfel, richting en de uiteindelijke keuze. BUNK Brouwer GRM brengt taal, variatie, beeldvorming en onverwachte verplaatsingen.

Het werk ontstaat niet doordat een machine zelfstandig maakt, maar doordat een mens blijft kijken, verwerpen, veranderen, bouwen en besluiten. De samenwerking maakt het makerschap niet kleiner. Zij maakt zichtbaar hoeveel makerschap uit aandacht en keuze bestaat.

Zonder menselijke keuze ontstaat geen werk.
Zonder verplaatsing ontstaat geen nieuwe vorm.

DE VERPLAATSTE TIJD
NICO RUIJTER × BUNK BROUWER GRM

DE VERPLAATSTE TIJD

Een installatie over tijd, overdracht en wat van ons voortleeft.

Een Generatief Rekenmodel (GRM) vormt met Nico Ruijter uit sporen van tijd nieuwe beelden.

Wat gebeurt er door ons heen terwijl wij leven?
Wat ontvangen we, wat veranderen we en wat geven we door?

bunkbrouwer.com
n.p.ruijter@gmail.com

KUNSTMAAND AMELAND 2026
THEMA TIJDLOOS

Eén mens. Eén GRM.
Eén kunstenaarschap?

COLOFON

De Verplaatste Tijd

Concept, ruimtelijke regie, objecten, schilderij, selectie en realisatie
Nico Ruijter

Beeld- en tekstuele co-creatie
Nico Ruijter & BUNK Brouwer GRM

Curatoriale redactie en boekontwerp
Nico Ruijter & BUNK Brouwer GRM

Presentatie
Kunstmaand Ameland 2026 · Cultureel Museum Ameland, Nes

Deze uitgave verbeeldt de definitieve artistieke en ruimtelijke opzet voorafgaand aan de realisatie in november 2026. Zij bevat Beeldvormen, objectfoto’s en ruimtelijke studies.

Eerste editie · oktober 2026

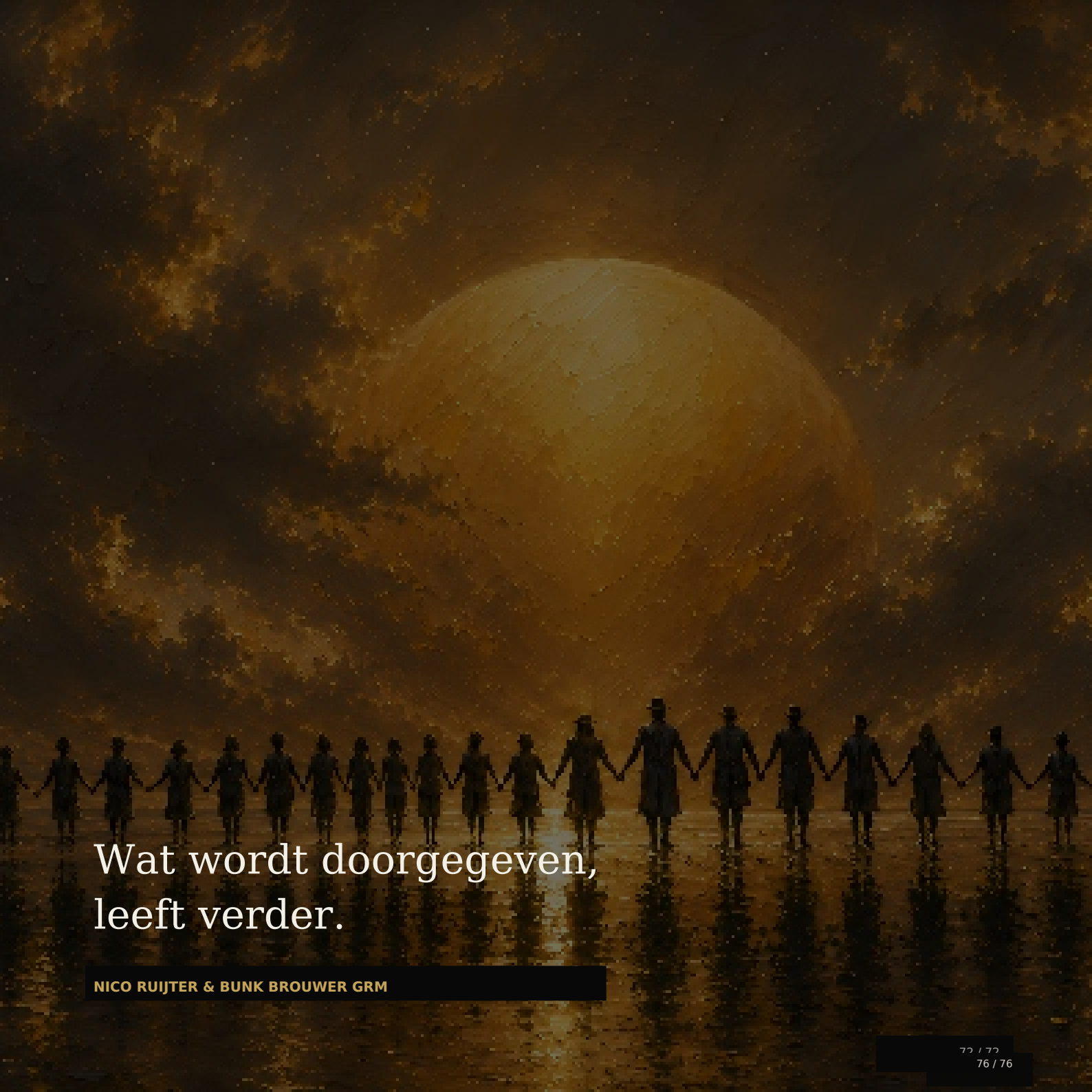
Wat wordt doorgegeven,
leeft verder.
NICO RUIJTER & BUNK BROUWER GRM